

Delar av motiveringen överklagade till LR som 1996-11-13, mål nr Ö 8096-96, lämnade överklagande utan åtgärd eftersom skäl ej kan överklagas.

D 7/96

Polismyndigheten i X län har i anmälan till Kommerskollegium (KK) redogjort för vissa iakttagelser avseende två aktiebolag i vilka auktoriserade revisorn A-son varit vald revisor. De förhållanden som iakttagits avser räkenskapsåren 1988 och 1989. Förutom att A-son skriftligen yttrat sig i ärendet har KK vid besök hos honom inhämtat kompletterande information.

Ärendet har överlämnats till Revisorsnämnden (RN) som den 1 juli 1995 övertog KK:s ansvar för revisorsfrågor. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1995:528) om revisorer skall ärendet, vad avser bedömningen i sak, prövas enligt äldre bestämmelser d.v.s. förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer. Den disciplinära påföljd som enligt 23 § nämnda förordning kan komma ifråga är varning eller upphävande av auktorisationen.

De två aktiebolag anmälan avser utgjorde en koncern och kallas fortsättningsvis moderbolaget respektive dotterbolaget. Polismyndigheten har bl.a. noterat att respektive bolags årsredovisningar saknade vissa lagstadgade uppgifter. Nedan uppräknade brister har förelegat båda de aktuella räkenskapsåren om inte annat anges.

Beträffande moderbolaget har det framkommit att koncernredovisning inte avgivits samt att avskrivningar av maskiner/inventarier inte gjorts. Det har vidare framkommit att bolagets innehav av aktier i dotterbolaget och det bokförda värdet för balansposten maskiner/inventarier inte specificerats på föreskrivet sätt.

Vad gäller dotterbolaget har följande iakttagits. Vid ett flertal uppbördstillfällen under 1989 har dotterbolaget underlåtit att betala avdragen skatt och arbetsgivaravgifter. Nämnda räkenskapsår resterade bolaget med drygt 300.000 kr i fråga om skatter och avgifter. Härutöver har noterats att moderbolagets namn inte angivits i förvaltningsberättelserna.

Det kan antecknas att A-son avgett rena revisionsberättelser för moder- respektive dotterbolaget de två aktuella räkenskapsåren

A-son har yttrat sig och uppgett i huvudsak följande. Avsaknaden av koncernredovisning och det förhållandet att moderbolagets årsredovisning saknade vissa lagstadgade uppgifter påtalades för företagsledaren. Denne behärskade svenska språket dåligt och kommunikationsproblemen torde ha bidragit till att bristerna inte rättades till. Att avskrivningar på maskiner/inventarier inte gjordes i moderbolagets räkenskaper berodde på att det fanns ett betydande övervärde i hyresrätten till den lokal i vilken bolaget bedrev verksamhet. Det var för övrigt tveksamt om moderbolaget hade kunnat bära denna kostnad.

Vad beträffar dotterbolagets överträdelse av skatte- och avgiftsförfattningarna har A-son uppgett att han påtalade dotterbolagets överträdelser härvidlag skriftligen för företagsledaren. Denne, som hade ett våldsamt humör, blev mycket upprörd. Av rädsla för vad företagsledaren skulle kunna ta sig till, vågade A-son inte anmärka i revisionsberättelsen.

A-son har ombetts sända in all sin dokumentation över utförd revision avseende moder- och dotterbolaget de aktuella räkenskapsåren.

RN gör följande bedömning.

A-sons anteckningar över utförd granskning består sammantaget för de två bolagen av några sidor maskinskriven text. Någon granskningsplan för revisionen finns inte. A-sons

revisionsanteckningar är kortfattade och uppfyller inte kraven i Kommerskollegiets revisorsföreskrifter (KFS 1986:8). Enligt dessa krav skall det framgå vad som granskats, hur granskningen utförts, vilken omfattning granskningen haft, vilka iakttagelser och bedömningar som gjorts och vilka slutsatser som dragits samt vilka åtgärder som vidtagits. Vad gäller de uteblivna avskrivningarna på maskiner och inventarier i moderbolaget kan det av dokumentationen inte utläsas på vad A-son grundat sin bedömning. De noteringar som finns är för det ena räkenskapsåret "ej avskrivning" och för det andra "avskrivningar ej belast". Vad A-son till KK anført om övervärde i hyresrätten kan inte utgöra grund för att underlåta avskrivningar av maskiner/inventarier. Sammantaget med revisionsanteckningarna talar vad A-son anført närmast för att avskrivningarna anpassats efter rörelsens resultat. Det kan inte accepteras att en revisor godtar att ett företag, i strid mot bokföringslagens bestämmelser, underlåter att göra avskrivningar på grund av att resultatet inte kan bära kostnaden.

När det gäller dotterbolagets överträdelse av skatte- och avgiftsförfattningarna föreskriver aktiebolagslagen att revisor skall anmärka i revisionsberättelsen om han funnit att bolaget inte fullgjort sina skyldigheter i detta avseende. Utredningen visar att bolagets överträdelser därvidlag varit väsentliga (ca 30 % av lönekostnaden 1989). A-sons förklaring till att han inte anmärkt i revisionsberättelsen är inte godtagbar. Upplever en revisor att det föreligger en reell hotsituation är det naturligt att han omgående frånträder uppdraget.

Vad slutligen gäller avsaknaden av vissa lagstadgade uppgifter i respektive bolags årsredovisningshandlingar samt förhållandet att moderbolaget inte avgett någon koncernredovisning kan det konstateras att bristfälligheterna i detta avseende intes varit en engångsföreteelse, utan förelegat under två på varandra följande räkenskapsår.

De ansträngningar A-son enligt egen utsago vidtagit för att uppgifterna skulle lämnas i bolagens årsredovisningar har uppenbarligen inte gett något resultat. När så inte skedde skulle han ha anmärkt i revisionsberättelserna.

RN finner sammanfattningsvis att A-sons revisionsinsatser i ifrågavarande uppdrag har avvikit från god revisionssed. A-son har i sådan grad åsidosatt sina plikter som revisor att disciplinär åtgärd är motiverad.

A-sons verksamhet har tidigare prövats i flera tillsynsärenden. KK har avgjort två ärenden som bl.a. avsett bristfälliga revisionsinsatser och bristfällig dokumentation. I det första ärendet, från 1984, var KK på grund av preskription förhindrat att meddela A-son varning. I det andra ärendet, från 1991, meddelades han varning. Med hänsyn till att A-son vid upprepade tillfällen förfarit klandervärt finns anledning att allvarligt ifrågasätta hans lämplighet som revisor. RN har därför övervägt att upphäva A-sons auktorisation som revisor. Mot upphävande talar att samtliga händelser, även de som behandlats i förevarande ärende, ligger långt tillbaka i tiden. RN beslutar därför med stöd av 23 § andra stycket förordningen om auktorisation och godkännande av revisorer att meddela A-son varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämndens ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Lena Abjörner, Stig von Bahr, Anne-Charlotte Eggwertz, Elisabet Fura-Sandström, Klas-Erik Hjorth, Jan-Erik Moreau, Per Thorell och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt byrådirektören Gunilla Claesson, föredragande.